

เว็บสำหรับการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ หัวข้อประวัติศาสตร์จีนยุคโบราณถึงยุคใหม่

จัดทำโดย

1.	นายภาสกร	นุชิตขจรวุฒิ	61070164
2.	นายพีรกานต์	เดชวิไลเรื่อง	61070147
3.	นายวรเชษฐ์	นิ่มเจริญ	61070196
4.	นายวรรธนะ	มนรักษา	61070202
5.	นายอนุชา	เว่ย	61070257

เสนอ

ผศ.ดร.มานพ พันธ์โคกกรวด

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา เทคโนโลยีเว็บ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา เทคโนโลยีเว็บ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอโครงงาน เว็บสำหรับ การเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ หัวข้อประวัติศาสตร์จีนยุคโบราณถึงยุคใหม่ อธิบายวัตถุประสงค์ การใช้ เทคโนโลยีในการทำเว็บ และประโยชน์ของโครงงาน ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีเว็บ และการทำงานเป็นกลุ่ม

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ที่มาและวัตถุประสงค์	1
เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำโครงงาน	2
HTML (HyperText Markup Languague)	2
CSS (Cascading Style Sheets)	6
Javascript	7
ประโยชน์ของโครงงาน	
บรรณานุกรม	14

ที่มาและวัตถุประสงค์

ปัจจุบัน ประเทศจีนถือเป็นอีกหนึ่งประเทศมหาอำนาจของโลก เนื่องจากเป็นประเทศที่มี ขนาดใหญ่ และมีจำนวนประชากรกว่า 1.4 พันล้านคน ถือเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด ในโลก ทำให้มีกำลังผลิตและกำลังบริโภคมาก

แต่กว่าจะมาเป็นประเทศจีนในปัจจุบัน ประเทศจีนได้ผ่านเรื่องราวประวัติศาสตร์มายาวนาน กว่า 5000 ปี ถือเป็นอารยธรรมที่มีอายุยาวนานที่สุดในโลก

เพื่อศึกษาเรื่องราวที่ส่งผลต่อกันมา และสาเหตุที่ทำให้กลายเป็นประเทศจีนทุกวันนี้ อีกทั้งยัง เป็นเนื้อหาสำคัญสำหรับนักเรียนมัธยมปลาย ผู้จัดทำจึงอยากรวบรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์ในแต่ละ ยุคสมัยตั้งแต่สมัยจีนโบราณมาจนถึงจีนยุคใหม่ เพื่อให้สะดวกต่อการเรียนรู้

เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำโครงงาน

HTML (HyperText Markup Languague)

ใช้สำหรับการจัดโครงสร้าง (Structure) ให้กับเว็บ โดยมีโครงสร้างดังนี้

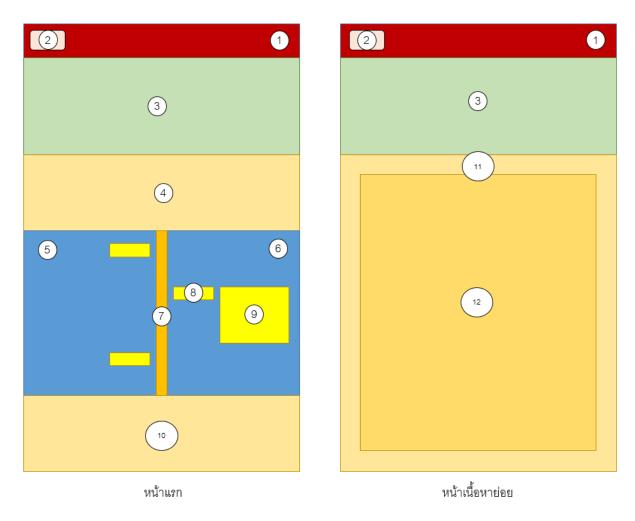

Figure 1 โครงสร้างเว็บ

1. แถบ <div class="topbar"> สำหรับเก็บชื่อเว็บ ไอคอนเว็บ และเก็บแถบเมนูไว้ด้านซ้าย (ข้อ 2.)

2. <div class="topbarmenu"> ปุ่มสำหรับเปิดเมนู ซึ่งจะเปิดให้เห็นลิงก์ไปยังหน้าอื่น

```
        <div class="topbarclick" onclick="slide()" เมนู</div>

            <div id="headname">

            <div id="namegroup">

            <div id="namegroup">

            <div id="namegroup">

            <div id="namegroup">

            </div>
            <ti><div id="seandBG/head.png" id="icon">

            </div>
            <ti><div class="topbarmenu">

            <div class="topbarmenu">

            <div class="list">

            <div class="list">

            <div class="list">

            <div class="topbarmenu">

            <div a href="content/09"</td>

            <td
```

Figure 2 : ภาพ code ของส่วนที่ 1 และ 2

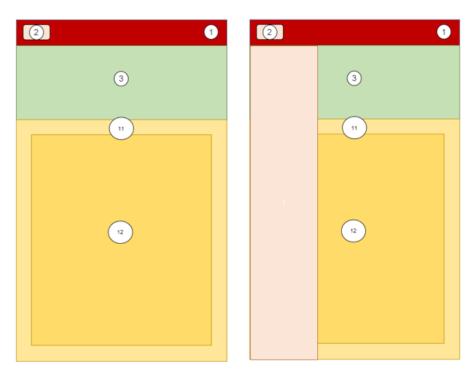

Figure 3 ภาพก่อนจะกดปุ่มในข้อ 2(ภาพซ้าย) และภาพหลังกดปุ่มในข้อ 2(ภาพขวา)

3. <div class="headpic"> คือส่วนของภาพปกเว็บ

Figure 4 ภาพ code ของส่วนที่ 3

4. <div class="preinfo"> คือส่วนของข้อมูลเกริ่นนำเว็บ

Figure 5 ภาพ code ของส่วนที่ 4

ต่อมา ในส่วนสีฟ้าและส่วนสีเหลือง(ส่วนที่ 5 ถึง 9) จะเป็นเส้น timeline ของประวัติศาสตร์ จีนตั้งแต่ยุคโบราณถึงยุคสมัยใหม่

- 5. <div id="ltimeline"> คือส่วนด้านซ้ายของ timeline
- 6. <div id="rtimeline"> คือส่วนด้านขวาของ timeline
- 7. <div id="timeline"> คือส่วนของเส้น timeline ซึ่งอยู่ตรงกลางของหน้าจอ

ในส่วนที่ 8 และ 9 จะถูกรวมกันใน <div class="right"> สำหรับข้อมูลที่อยู่ด้านขวา และ <div class="left"> สำหรับข้อมูลที่อยู่ด้านซ้าย ซึ่งแต่ละ div ก็จะมี id บ่งบอกถึงยุคของตัวเอง

- 8. <div class="topic"> ไว้สำหรับบ่งบอกชื่อยุคสมัย ซึ่งแต่ละ div ก็จะมี id บ่งบอกถึงยุคของ ตัวเอง
- 9. <div class="description"> เป็น div ที่ถูกซ่อนอยู่ จะโผล่ขึ้นมาเมื่อกด div ในข้อที่ 8 ไว้ สำหรับเก็บรายละเอียดเกริ่นนำของยุคนั้น ซึ่งแต่ละ div ก็จะมี id บ่งบอกถึงยุคของตัวเอง

Figure 6 ภาพ code ตัวอย่างสำหรับส่วนที่ 6, 8, 9

ซึ่งใน timeline ฝั่งซ้าย(ส่วนที่ 5) ก็มีองค์ประกอบเหมือนภาพตัวอย่างด้านบน(Figure 6)

Figure 7 ภาพ code ของส่วนที่ 7

10. <div class="bottom"> สำหรับเก็บข้อมูลของประเทศจีนในยุคปัจจุบัน ถือเป็นจุดสิ้นสุด ของ timeline

Figure 8 ภาพ code ของส่วนที่ 10

ในส่วนที่ 11 และ 12 จะเป็นส่วนเนื้อหาที่อยู่ในแต่ละหน้าเนื้อหาย่อย

- 11. <div class="content"> ใช้สำหรับเก็บส่วนที่ 12
- 12. <div class="contentinfo"> ใช้สำหรับแสดงเนื้อหา ทั้งในส่วนของ text และรูปภาพ

Figure 9 ภาพ code ตัวอย่างของส่วนที่ 11 และ 12

CSS (Cascading Style Sheets)

ใช้สำหรับตกแต่งหน้าเว็บไซต์ โดยปรับแต่งคุณสมบัติต่าง ๆ ของแต่ละ elements ในส่วน โครงสร้าง ทั้งตำแหน่ง ขนาด สี ฯลฯ

อีกทั้งยังมีการใช้ @media screen สำหรับการปรับเว็บไซต์ให้ responsive

ตัวอย่างการใช้ CSS ในการปรับแต่งเว็บไซต์ :

```
.topbar{
    position: fixed;
    width: 100%;
    height: 10vh;
    background-color: □rgb(117, 25, 25);
    z-index: 3;
}
```

Figure 10 ตัวอย่างการปรับแต่ง <div class="topbar">

```
@media screen and (max-width: 768px) {
    .topbar{
        height: 5vh;
}
```

Figure 11 ตัวอย่างการปรับแต่ง responsive

Javascript

ใช้สำหรับสร้างการตอบสนองต่อ user ให้ element ที่ต้องการ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ไฟล์

1. script.js ใช้สำหรับเก็บฟังก์ชันเปิด/ปิดแถบเมนูด้านซ้ายบน ซึ่งมีอยู่ทุกหน้า

```
let openTopBarMenu = 0;
function slide(){
   let topbarmenu = document.getElementsByClassName("topbarmenu");
   let list = document.getElementsByClassName("list");
   for (let i = 0; i < topbarmenu.length; i++) {</pre>
       if (openTopBarMenu == 0) {
            if (screen.width <= 768) {
                topbarmenu[i].style.width = "60%";
           else{
                topbarmenu[i].style.width = "30%";
           list[i].style.display = "inline";
           topbarmenu[i].style.borderRight = "3px solid rgb(128, 10, 10)";
           openTopBarMenu = 1;
       else{
            topbarmenu[i].style.width = "0%";
           list[i].style.display = "none";
           topbarmenu[i].style.borderRight = "0px solid rgb(128, 10, 10)";
           openTopBarMenu = 0;
```

Figure 12 ภาพ code ฟังก์ชันเปิด/ปิดแถบเมนู

ตัวแปร openTopBarMenu ใช้สำหรับเช็คว่าแถบเมนูถูกเปิดหรือปิด ถ้ามีค่าเป็น 0 หมายถึงปิด อยู่ ถ้ามีค่าเป็น 1 หมายถึงเปิดอยู่

topbarmenu คือส่วน div ที่ใช้เก็บ list

list คือส่วนที่เป็น text สำหรับลิงก์ไปหน้าอื่น

เมื่อกดเปิด topbarmenu จะขยายความกว้าง(width) เพิ่มกรอบทางด้านขวา(borderRight) ส่วน list จะแสดงผลเป็น inline จากเดิมที่ถูกตั้งค่าให้ไม่แสดงผล

- 2. scripttimeline.js ใช้สำหรับฟังก์ชันต่าง ๆ ใน timeline ได้แก่
 - a. การสร้าง timeline โดยการเก็บข้อมูลจุดเริ่มต้นของแต่ละยุคสมัยเป็น object ที่อยู่ ใน array ดังภาพ

```
let period = [
    {"name":"ราชวงศ์เซีย","start":"-2100"},
    {"name": "ราชวงศ์ชาง", "start": "-1600"},
    {"name": "ราชวงศ์โจว", "start": "-1045"},
    {"name":"ยุคเลียดก๊ก","start":"-256"},
      "name":"ราชวงศ์ฉิน","start":"-221"},
    {"name":"ราชวงศ์ฮันตะวันตก","start":"-206"},
    {"name":"ราชวงศ์ซิน","start":"9"},
    {"name":"ราชวงศ์ฮันตะวันออก","start":"23"},
    {"name": "ยุคสามก๊ก", "start": "220"},
    {"name": "ราชวงศ์จิ้นตะวันตก", "start": "265"},
    {"name": "ราชวงศ์จิ้นตะวันออก", "start": "317"},
    {"name":"ราชวงศ์เหนือใต้","start":"420"},
    {"name": "ราชวงศ์สย", "start": "581"},
    {"name":"ราชวงศ์ถัง","start":"618"},
    {"name":"ยุคสิบห้าราชวงศ์ สิบอาณาจักร","start":"907"},
    {"name":"ราชวงศ์ซ่ง","start":"960"},
    {"name":"ราชวงศ์หยวน","start":"1279"},
    {"name":"ราชวงศ์หมิง","start":"1368"},
    {"name": "ราชวงศ์ชิง", "start": "1644"},
    {"name": "ยุคสาธารณรัฐจีน", "start": "1912"},
    {"name":"ยุคสาธารณรัฐประชาชนจีน","start":"1949"}
```

Figure 13 ภาพ code การเก็บจุดเริ่มต้นของแต่ละยุคสมัย

จากนั้นใช้ javascript ในการจัด style ให้กับ <div class="left"> และ <div class="right"> ซึ่งแต่ละอันมี id="period" บ่งบอกถึงยุคสมัยอยู่ เช่น period1 หมายถึง <div> ของราชวงศ์เชี่ย

อีกทั้งใช้ HTML DOM ในการสร้างส่วนไฮไลท์บนเส้น timeline

```
et lastpos = 5;
for (let i = 1; i \leftarrow period.length; i++) {
   if (i == 1) {
       document.getElementById("period"+i).style.top = lastpos+"vh";
        let bigger = parseInt(period[i-1].start);
       let smaller = parseInt(period[i-2].start);
        let distance = (bigger-smaller)/8;
        let newDiv = document.createElement("div");
        let newId = document.createAttribute("id");
       let newStyle = document.createAttribute("style");
       newId.value = "timeline"+(i-1);
newStyle.value = "position:absolute;top:"+lastpos+"vh;height:"+distance+"vh;width:100%;transition:1s";
       newDiv.setAttributeNode(newId);
       newDiv.setAttributeNode(newStyle);
       document.getElementById("timeline").appendChild(newDiv);
        lastpos = lastpos+distance;
       document.getElementById("period"+i).style.top = lastpos+"vh";
        let newDiv = document.createElement("div");
       let newId = document.createAttribute("id");
let newStyle = document.createAttribute("style");
       newId.value = "timeline21";
       newStyle.value = "position:absolute;top:"+lastpos+"vh;height:"+40+"vh;width:100%;transition:1s";
       newDiv.setAttributeNode(newId);
        newDiv.setAttributeNode(newStyle);
       document.getElementById("timeline").appendChild(newDiv);
```

Figure 14 ภาพ code ในการจัด style ส่วนของ timeline

b. การทำ function ในการเปิดปิดส่วนของข้อมูลและไฮไลท์บนเส้น timeline

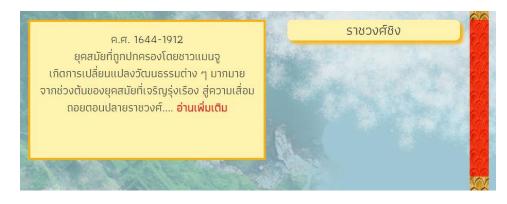

Figure 15 ภาพตัวอย่างการเปิดรายละเอียดและไฮไลท์บน timeline

```
function openDescription(n) {
   if (isOpen[n-1] == 0) {
       document.getElementById("description"+n).style.height = "30vh";
       if (screen.width <= 768){
           document.getElementById("description"+n).style.fontSize = "1.8vh";
           document.getElementById("description"+n).style.fontSize = "2.5vh";
       document.getElementById("description"+n).style.padding = "2%";
       document.getElementById("description"+n).style.border = "3px solid rgb(253, 176, 10)";
       document.getElementById("timeline"+n).style.backgroundColor = "rgb(255, 8, 0, 0.7)";
       document.getElementById("topic"+n).style.backgroundColor = "rgb(255, 243, 176)";
       if (n%2==1) {
           document.getElementById("topic"+n).style.boxShadow = "5px 5px rgb(253, 176, 10)";
       else{
          document.getElementById("topic"+n).style.boxShadow = "-5px 5px 5px rgb(253, 176, 10)";
       isOpen[n-1] = 1;
       document.getElementById("description"+n).style.height = "0";
       document.getElementById("description"+n).style.fontSize = "0";
       document.getElementById("description"+n).style.padding = "0";
       document.getElementById("description"+n).style.border = "0px solid rgb(253, 176, 10)";
       document.getElementById("timeline"+n).style.backgroundColor = "transparent";
       document.getElementById("topic"+n).removeAttribute("style");
       isOpen[n-1] = 0;
```

Figure 16 ภาพ code ฟังก์ชันปิดเปิดข้อมูลและไฮไลท์ timeline

isOpen คือ array ในการเก็บค่าเพื่อเช็คว่ารายละเอียดของยุคสมัยนั้นถูกเปิดอ่านอยู่ หรือไม่ ถ้าเป็น 0 หมายถึงปิดอยู่ ถ้าเป็น 1 หมายถึงเปิดอยู่

เมื่อกดที่ <div class="topic"> จะโยนค่าที่บ่งบอกถึงยุคสมัยนั้นเข้ามาในฟังก์ชัน openDescription ซึ่งจะทำการเปิดรายละเอียดและไฮไลท์ช่วงของ timeline

3. scriptyear.js ใช้สำหรับการบ่งบอกปี ณ ตำแหน่ง timeline ที่อยู่บนจอ โดยที่จะแสดงผลบน กลางแถบด้านบนของเว็บไซต์ (ส่วนที่ 1 จากรูป Figure 1)

Figure 17 ภาพการแสดงปีบนตำแหน่ง timeline

```
let bodyRect = document.body.getBoundingClientRect();
let first = document.getElementById("period1").getBoundingClientRect();
let last = document.getElementById("period21").getBoundingClientRect();
let bar = document.getElementsByClassName("topbar")[0].getBoundingClientRect();
let pos1 = first.top - bodyRect.top - bar.bottom;
let pos21 = last.top - bodyRect.top - bar.bottom;
let ratio = (pos21 - pos1)/(2100+1949);
setInterval(function() {
   let where = parseInt((scrollY - pos1)/ratio - 2101);
   if (where >= -2100 && where <= 2019) {
       document.getElementById("timepointer").style.display = "inline";
           document.getElementById("time").innerHTML = (where*-1)+" B.C.";
       else if(where > 0){
           document.getElementById("time").innerHTML = "A.M. "+where;
           document.getElementById("time").innerHTML = where;
   else{
       document.getElementById("timepointer").style.display = "none";
       document.getElementById("time").innerHTML = "";
```

Figure 18 ภาพ code ในการสร้างตัวบ่งบอกปีบน timeline

สร้างตัวบ่งบอกปีโดยที่ใช้คำสั่ง getBoundingClientRect() เพื่อหาขอบข่ายของ element นั้นในรูปแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า จากนั้นหาความต่างจากจาก body และ pos1(จุดเริ่มต้นของยุคแรกบน timeline) เพื่อระบุตำแหน่งของยุคสมัยแรกที่อยู่บนจอ จากนั้นลบ ค่าตำแหน่งล่างของแถบบน(ส่วนที่ 1 จากรูป Figure 1) เพื่อให้ตำแหน่งของจุดที่จะเช็คตรง กับขอบล่างของแถบบนพอดี

จากนั้นใช้ setInterval เพื่อให้ฟังก์ชันที่จะบ่งบอกปีบน timeline ดำเนินการตลอด ทุก ๆ 50 millisecs จากนั้นใช้ตัวแปร where เพื่อรองรับค่าที่นำตำแหน่งของ timeline มา แปลงเป็นปี ค.ศ. โดยที่ค่าแสดงผลติดลบ จะแสดงผลเป็น B.C. (ก่อนคริสต์ศักราช) และค่า แสดงผลเป็นบวก จะแสดงผลเป็นปี ค.ศ. (คริสต์ศักราช) ถ้าหากค่าแสดงผลต่ำกว่า 2100 B.C. และมากกว่า ค.ศ. 2019 จะซ่อนการแสดงผลเอาไว้

ประโยชน์ของโครงงาน

- 1. เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์จีนในรูปแบบที่กระชับ
- 2. เพื่อกระตุ้นความสนใจในประวัติศาสตร์จีนมากยิ่งขึ้น
- 3. เรียนรู้ความต่อเนื่องของเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อ ๆ กันมาจนมาเป็นประเทศจีนในปัจจุบัน
- 4. เรียนรู้ข้อผิดพลาดและความสำเร็จในประวัติศาสตร์ เพื่อนำมาปรับใช้เป็นแนวคิดหรือ แนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

บรรณานุกรม

- **ประวัติศาสตร์จีน.** (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%B5%E0%B8%99. (7 ตุลาคม 2562).
- Qing Dynasty. (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.history.com/topics/ china/qing-dynasty. (12 ตุลาคม 2562).
- ราชวงศ์เซี่ย (2100-1600 ปีก่อนคริสต์ศักราช). (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sites.google.com/site/banjomyuth/rach-wngs-seiy-2100-1600-pi-kxn-khrist-sakrach. (14 ตุลาคม 2562).
- **อารยธรรมจีนยุคประวัติศาสตร์: ราชวงศ์ซาง.** (2558). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://kru-tay.blogspot.com/2015/07/blog-post_17.html. (14 ตุลาคม 2562).
- ขวัญสกุล. (2554). **จีนภายใต้การปกครองของราชวงศ์โจว.** (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://historybyksk.blogspot.com/2011/09/blog-post.html. (15 ตุลาคม 2562).
- ราชวงค์โจว: ต้นแบบอารยธรรมจีน. (2559). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://kru-tay .blogspot.com/2016/10/blog-post.html. (15 ตุลาคม 2562).
- ราชวงศ์ฉิน. (2552). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://printhaha.blogspot.com/2009/04/blog-post_23.html. (15 ตุลาคม 2562).
- ราชวงศ์ฉิน (พ.ศ. 322-337) | Qin dynasty (221-206 BC). (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา http://www.prawatsat.com/china/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%A8%E0%B9%8C%E0%B8%89%E0%B8%B4%E0%B8%99/. (15 ตุลาคม 2562).

ราชวงศ์เหนือใต้ (ค.ศ. 420-581). (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sites. google.com/site/banjomyuth/rachwngs-henux-ti-kh-s-420-581. (18 ตุลาคม 2562).

ราชวงศ์สุย (ค.ศ. 581-618). (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sites.
google.com/site/banjomyuth/rach-wngs-suy-kh-s-581-618. (18 ตุลาคม 2562).

ราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 618-907). (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sites. google.com/site/banjomyuth/rachwngs-thang-kh-s-618-907. (18 ตุลาคม 2562).

- ราชวงศ์จิ้นตะวันออก (คริสต์ศักราช 317 420). (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sites.google.com/site/banjomyuth/cin-tawan-xxk-khrist-sakrach-317-420. (19 ตุลาคม 2562).
- **ราชวงศ์จิ้นตะวันตก (คริสต์ศักราช 265 316).** (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sites.google.com/site/banjomyuth/cin-tawan-tk-khrist-sakrach-265-316. (19 ตุลาคม 2562).
- **ยุคเลียดก๊ก- ยุคสามก๊ก.** (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://sira22385.wordpress.

 com/%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%84%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8
 %B5%E0%B8%A2%E0%B8%94%E0%B8%81%E0%B9%8A%E0%B8%81%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%84%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A1
 %E0%B8%81%E0%B9%8A%E0%B8%81/. (20 ตุลาคม 2562).

- **ประวัติศาสตร์จีน.** (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.grandtourchina.com/ %E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1/ %E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95 %E0%B8%B4%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3 %E0%B9%8C%E0%B8%88%E0%B8%B5%E0%B8%99/. (26 ตุลาคม 2562).
- สมชาย จิว. (2561). หวังหม่าง: ทรราชหรือ "นักสังคมนิยม" คนแรกในประวัติศาสตร์จีน. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.gypzyworld.com/article/view/1009. (26 ตุลาคม 2562).
- **ยุคสามก๊ก.** (ม.ป.ป.). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.baanjomyut.com /library_3/extension-4/chinese_history_of_modern_empires/03.html. (27 ตุลาคม 2562).
- ศ.ดร.ลิขิต ธีรเวคิน. (2552). บทเรียนทางการเมืองและการพัฒนาประเทศจากจีน.
 (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://mgronline.com/daily/detail/9520000118515. (2 พฤศจิกายน 2562).
- เทียนอันเหมิน : ไล่เรียงลำดับเหตุการณ์นองเลือดที่จีนเมื่อ 30 ปีที่แล้ว. (2562). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.bbc.com/thai/international-48511516. (2 พฤศจิกายน 2562).